

JUSTITS MINISTERIET

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. oktober 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Mie Rohde Laursen
Sagsnr.: 2020-0030-4744
Dok.: 1630437

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1804 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. september 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1804 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren under henvisning til, at hvert andet offer for voldtægt føler sig dårligt behandlet af politiet redegøre for, hvordan klagesager registreres og behandles i politiet, samt hvor mange- og i hvilke politikredse, der er indgivet klager, for perioden 2016-2020?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Det kan indledningsvis oplyses, at Rigspolitiet i sommeren 2019 gennemførte en dybdegående tilfredshedsundersøgelse blandt borgere, der har været udsat for forskellige typer af kriminalitet: Indbrud i privat beboelse, vold, tyveri, databedrageri, blufærdighedskrænkelser eller voldtægt. Overordnet viste undersøgelsen, at kriminalitetsramte borgers tilfredshed varierede på tværs af de undersøgte kriminalitetstyper, og at andelen af utilfredse borgere var højest blandt dem, der var udsat for voldtægt (47 pct.).

Borgerne, der indgik i undersøgelsen med en sag om voldtægt, havde primært været i kontakt med politiet fra 2016-2018. Siden disse borgers møde med politiet har Rigspolitiet iværksat flere tiltag med henblik på at forbedre voldtægtsramte borgers oplevelse af mødet med politiet. Formålet med de iværksatte tiltag har været at sikre, at anmeldelserne altid tages alvorligt og behandles grundigt, så forurettede kan føle sig tryk, godt behandlet og taget seriøst.

2. En dispositionsklage er en klage over politiets dispositioner i politifaglige spørgsmål – både inden for og uden for strafferetsplejen. Dispositionsklager omfatter et betydeligt antal dispositioner af meget forskelligartet karakter. Der kan være tale om helt generelle ledelsesmæssige dispositioner som for eksempel prioritering af politiets ressourcer eller generelle overvejelser af operationel eller polititaktisk karakter vedrørende anvendelse af eksempelvis magtmidler. Der kan også være tale om konkrete dispositioner rettet mod en lille gruppe borgere eller en enkeltperson i forbindelse med politiets efterforskning af lovovertrædelser eller i forbindelse med ordenshåndhævelse.

Det er politikredsene, der som udgangspunkt behandler klager over politiets dispositioner i 1. instans. Der er klageadgang til Rigspolitiet for så vidt angår sager uden for strafferetsplejen og til statsadvokaterne for så vidt angår sager inden for strafferetsplejen. Klager over politiet i forbindelse med, at et offer for voldtægt har følt sig dårligt behandlet, vil som udgangspunkt

falde inden for strafferetsplejen.

Det er imidlertid ikke muligt at identificere disse sager og dermed opgøre antallet af klager på området. Dette gælder både sager uden for og inden for strafferetsplejen. Det skyldes, at der ikke registreres et særskilt sagsnummer eller emneord på denne specifikke sagskategori. Der kan derfor ikke søges specifikt i politiets systemer på denne type sag. Det vil således kræve en manuel gennemgang af dispositionsklager både i politikredsene, Rigspolitiet og hos statsadvokaterne at kunne redegøre for, om der har været klager af den omhandlede karakter.”

Justitsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Efter retsplejelovens § 749, stk. 1, kan en anmeldelse om et strafbart forhold afvises, hvis der ikke findes grundlag for at indlede en efterforskning. En sådan henlæggelse kan eksempelvis ske, hvis der på baggrund af oplysningerne givet i forbindelse med anmeldelsen ikke er formodning for, at der er begået noget strafbart.

Såfremt der ikke har været rejst sigtelse i en sag, kan sagen henlægges efter retsplejelovens § 749, stk. 2, hvis der ikke er grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, f.eks. fordi fortsat efterforskning ikke kan forventes at føre til, at nogen kan sigtes for et strafbart forhold.

Afvises en anmeldelse eller indstilles efterforskningen underrettes den forurettede, der kan påklage afgørelsen til den overordnede anklagemyndighed (den regionale statsadvokat), jf. retsplejelovens § 749, stk. 3.

Hvis der er rejst sigtelse i en sag, kan påtalen helt eller delvist opgives efter retsplejelovens § 721, stk. 1, i tilfælde, hvor 1) sigtelsen har vist sig grundløs, 2) videre forfølgning i øvrigt ikke kan ventes at føre til, at sigtede findes skyldig, eller 3) sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kan forventes idømt.

Såfremt påtalen opgives underrettes den forurettede, der kan påklage afgørelsen til den overordnede anklagemyndighed (den regionale statsadvokat), jf. retsplejelovens § 724, stk. 1.

2. Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) om antallet af klager over, at en anmeldelse om voldtægt er blevet

afvist (retsplejelovens § 749, stk. 1), at efterforskningen af sagen er blevet indstillet (retsplejelovens § 749, stk. 2), eller at påtale er opgivet (retsplejelovens § 721).

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en lovovertrædelse. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

I forbindelse med sagsbehandlingen af straffesager registreres det ikke, om der er klaget over, at en anmeldelse er blevet afvist, at efterforskningen er blevet indstillet, eller at påtale er opgivet. Det betyder, at det ikke er muligt at trække de ønskede oplysninger fra POLSAS.”

Justitsministeriet har endelig indhentet en udtalelse fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed, der har oplyst følgende:

”Klage over politipersonales adfærd, herunder klager over politipersonales adfærd i forbindelse med behandlingen af voldtægtssager, kan indgives til Politiklagemyndigheden, der også af egen drift kan iværksætte en undersøgelse af politipersonales adfærd.

Politiklagemyndigheden vil typisk efter modtagelse af en adfærdsklage indhente supplerende oplysninger fra eller foretage en afhøring af klageren. Politiklageren sender herefter klagen til den polititjenestemand, der klages over, og anmoder polititjenestemanden om en udtalelse i anledning af klagen eller foretager en afhøring af polititjenestemanden. Politiklagemyndigheden indhenter endvidere relevante sagsakter hos politikredsen og afhører relevante vidner mv.

Når Politiklagemyndighedens undersøgelse er afsluttet, træffer Politiklagemyndigheden afgørelse i sagen. En afgørelse kan indebære, at der udtales kritik af polititjenestemandens adfærd. Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Af tabel 1 fremgår, i hvilke politikredse der er indgivet adfærdsklager i relation til politiets behandling af voldtægtssager.

Tabel 1 - Adfærdsklager:

Politikreds	2016	2017	2018	2019	2020
Nordjylland					

Politikreds	2016	2017	2018	2019	2020
Østjylland			1		1
Midt- og Vestjylland					
Sydøstjylland					
Syd- og Sønderjylland					
Fyn					1
Sydsjælland og Lolland-Falster					
Midt- og Vestsjælland		1			
Nordsjælland					
Københavns Vestegn			1		
København	1	1	1		
Bornholm					
I alt	1	2	3	0	2

Udover at behandle adfærdsklager efterforsker Politiklage-myndigheden anmeldelser om strafbare forhold begået af politi-personale, og Politiklagemyndigheden kan i den forbindelse oplyse, at Politiklagemyndigheden siden 2016 har efterforsket 2 straffesager, som fremgår af tabel 2, i relation til politiets behandling af voldtægtssager (anmeldelse om pligtforsømmelse).

Tabel 2 - Straffesager:

Politikreds	2016	2017	2018	2019	2020
Nordjylland					
Østjylland					
Midt- og Vestjylland					
Sydøstjylland	1				
Syd- og Sønderjylland					
Fyn					
Sydsjælland og Lolland-Falster					
Midt- og Vestsjælland					
Nordsjælland					
Københavns Vestegn					
København					1
Bornholm					
I alt	1	0	0	0	1

Det bemærkes, at Politiklagemyndigheden ikke har en sagskategori om politiets behandling af voldtægtssager. Politiklagemyndigheden har derfor foretaget en fritekstsøgning i sagsbehandlingssystemerne på ordet ”voldtægt” og udarbejdet tabellerne på baggrund af de fremsøgte resultater.”

Jeg vil gerne afslutningsvist understrege, at jeg finder det problematisk, at så mange anmeldere af voldtægt ikke er tilfredse med den behandling, de har fået af politiet. Det skal vi have gjort noget ved. Det er noget af det, jeg forventer vil blive drøftet med partierne i forbindelse med de igangværende forhandlinger om en ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden.